

(1913 – 1996)

HÜSEYİN BÜLBÜL

HÜSEYİN BÜLBÜL Ağabey 1913 Barla doğumludur. Bediüzzaman Hazretleri Barla'ya nefyedildiğinde ona ilk sahip çıkanlardan Sıddık Süleyman Kervancı'nın kız kardeşinin oğludur. Emirdağ Lâhikası'nda ismi geçiyor. Daha 13 yaşındayken, Bediüzzaman Hazretlerinin hizmetlerinde bulunmuş, Hz. Üstad bilhassa Çamdağı'na çıkarken...

Hz. Üstadın tabiriyle "Sıddık Süleyman'ın hemşirezadesi Hüseyin" tam bir Barlalı, Barla ile sıbğalanmış bir zat. Onu tanıyıp dinledikten sonra Barla'da o dönemin boyasını taşıyan, yaşayan son mümessil olduğunu anladık. Evi Çınar ağacının tam altında, mübarek Üstadımızın bastığı toprakların, yürüdüğü yolun hemen altında. Bu zat, Üstad hazretlerinin Barla devrini çocukluğundan itibaren yaşamış ve O'na çok hizmet etmiş.

Kendisiyle 1994 senesinde Barla'da ilk tanıştığımızda hemen bir Emirdağ Lâhikası getirtti. Bir sayfayı buldu ve oku dedi: "Sabri'nin mektubu içinde, ben Barla'dayken bana çok hizmet eden ve çok defa hâtırıma gelen Sıddık Süleyman'ın hemşirezadesi Hüseyin'in mektubu beni çok sevindirdi. Hem onun hakkındaki merakımı izale eyledi. Maşaallah tam Sıddık Süleyman'ın mahiyetinde eski alâkadarlığını muhafaza ediyor." (Emirdağ Lâhikası-I, 224)

"İşte bu bana yeter, Üstad benden bahsediyor. Denizli hapsinden sonra Üstad'a bir mektup yazdım, Santral Sabri Ağabeye verdim. O da kendi mektubu içine koydu, gönderdi. İşte Üstadımızın bahsettiği mektup bu mektuptur" dedi.

Çınar ağacının altındaki dünyanın ilk medrese-i Nûriyesine çıkıp Hüseyin Bülbül ağabeyi dinlemeye başladık. Anlattığı çok kıymetli hatıraların büyük çoğunluğunu kamera ile kaydettik. Anlattıklarında küçük kırıntılar, kıymıklar bile önemliydi... Zira karşımızda; Barla'ya ilk geldiğinde hiç kimsenin tanımadığı, görmediği garip kıyafetli bir hocanın ilk günlerini, ilk konuşmalarını, ilk tanışmalarını gören, bilen ve hatta bizzat yaşayan birisi vardı... Hüseyin Bülbül'den başka o günlerin şahidi de yok artık bu dünyada...

Kayıtlarımızı, -kolay anlaşılması için küçük müdahaleler dışında- birebir yazmaya çalıştım. Hüseyin Ağabey, çok iyi tanıdığı Mübarek Süleyman (Köse) ağabeyi de anlattı bize. Süleyman Köse'yi kendi adıyla başka bir başlık altında neşrediyoruz, inşallah. Hüseyin Bülbül Ağabey, 30 Ekim 2006 tarihinde Barla'da vefat etmiştir. Keşke kendisine çok daha fazla sorular yöneltseydik...

Hüseyin Bülbül - Ömer Özcan 7 Temmuz 1994 Barla

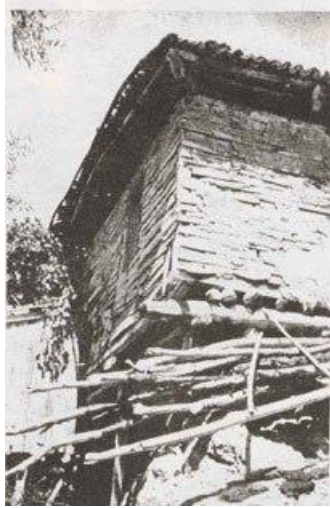
ÜSTAD: "HÜSEYİN BU HÂTIRALARI UNUTMA" DERDİ BANA

Üstad Barla'ya geldiği sene 13 yaşında idim. Üstad'a çok hizmetim geçti, merkebi çeker, Üstad'ı Çam Dağına götürürdüm. Hülûsi ağabeyi Üstad'a getirdim. Çok hatıralarım var, hangisini anlatayım bilmiyorum. Üstad bana: "Hüseyin bu hatıraları unutma" diye tembih ederdi.

BEDİÜZZAMAN'IN BARLA'YA İLK GELİŞİ

O zaman Barla'ya gelmek için yol yok tabi... Eğridir'den kayıkla (sahile) gelinir, oradan da Barla'ya ya merkeple gelinecek ya da atla. Üstadın yanında jandarmalar var tabi. Çobanoğlu diye birisi vardı o zaman. O Çobanoğlu kayığı ile getiriyor; hava biraz bozuktu o zaman. Arazi (kır) bekçisi vardı, dayımın (Sıdık Süleyman) asker arkadaşıydı o. Kayığı görünce nazarı dikkatini celp ediyor. O saatlerde kayık gelmezdi Barla'ya, nadir gelirdi. Ağır hasta olursa, gelin geldiği zaman, gelin gittiği zaman öyle çalışırdı kayık. Bekçi kayık gelinceye kadar bekliyor. İki jandarma ile Üstad çıkıyorlar, bekçiye selam veriyorlar. "Hoş geldin" diyor bekçi. Bekçiye "Sen nerelisin?" diyor Üstad. "Barla" diyor. "Barla'da misafirhane var mı?" diyor. "Var" diyor bekçi. Üstad buraya (Barla'ya) geldiğinde on üç tane (evlerde misafirler için ayrılan) oda vardı, bu on üç oda çalışıyordu. Misafir falan geldiğinde akşamları toplanıyorlar, sohbet ediyorlardı. Daha evvel otuz beş tane oda varmış, bu ufak memlekette. Bazı ağalar Arabistan'dan hoca getirirlermiş cemaati çekmek için. Çok kuvvetli ağalar varmış burada. Arabistan'dan hoca geliyor, cebini dolduruyorlar, ertesi sene yine geliyorlar.

Üstadın misafir olması için, Muhacir Hafız Ahmet'in odasını tavsiye ediyorlar; buranın hocası olduğu için. Şu az ötede küçük bir evi vardı Muhacir Ahmet'in. O kendisi yaptı sonradan o odayı. Biz yaptığımız biliriz. Bu odalar hep eskilerden, atalardan kalma...

Bediüzzaman Hazretlerinin Barla'ya ilk geldiğinde bir hafta kaldığı Muhacir Hafız Ahmed'e aid ev

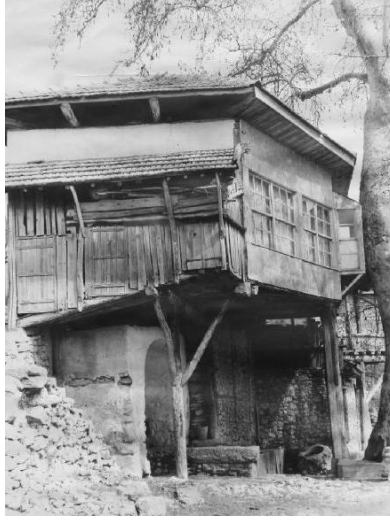
DÜNYANIN İLK DERSANE-İ NÛRİYESİ AÇILIYOR

Jandarmalar, bekçi Üstad'ı alıp karakola gidiyorlar, evrakları veriyorlar. Karakolda "Hadi siz gidin, odada istirahat edin" diyor komutan Üstada. Burada jandarma karakolu vardı. Komutan bazen astsubay, bazen onbaşı olurdu. Bekçi Üstad'ı odaya getiriyor, Muhacir Ahmet'e teslim ediyor. Orada bir gün kalıyor, iki gün kalıyor, rahat edemiyor. Çocukların ağladığını Üstad duyuyor, Üstadın okuduğu evrad evden duyuluyor. "Burada rahat edemeyeceğim ben, müstakil bir yer varsa..." diyor.

Burası (çınar'ın altındaki ev) o zaman virane... Herkes, çoluk-çocuk gelip gidiyordu buraya... Burayı beğeniyor Üstad. Tabi etrafında ev de yok. Burada temizlik yapıyorlar... (Marangoz) Mustafa Çavuş (Güvenç) komşulardan eski ağaçlardan topladı, onlarla Üstad'a şöyle bir somya yapıverdi. Üstad oraya taşındı.

Üstad, Muhacir Ahmed'in odasından bizim -dayım Sıdık Süleyman'ın- Cennet Bahçesi'ni görüyor, içindeki çınarı görüyor. Çınarı görünce oraya gidiyor, üstündeki bağı görüyor. Oraya çıkıyor abdest alıyor, namaz kılıyor, epey okuyor...

Üstad yeni evin temizlik işlerinde çalışanlara: "Aşağıda, derede çınarın üstünde bağ var, onun sahibini bulsak" dedi. Dayım Sıdık Süleyman "Bizim" dedi. Üstad: "Ben orada okudum, namaz kıldım, helal edin" dedi. "Helal olsun, her zaman buyurun" dedi dayım. O günden itibaren devamlı Üstadın işini, hizmetini yapardı dayım. Muhacir Ahmet de çamaşırını yıkar, yemeğini yapardı her zaman, parasıyla.

**Barlalı Hüseyin Bülbül'ün 'Viraneydi, temizlendi sonra Üstad taşındı' dediği
dünyanın ilk dersane-i nuriyesi**

MUALLİMLER YENİ DERSANESİNİN İLK ZİYARETÇİLERİ OLDU

O zaman muallimler namaz kılarılardı. Üstad'ın geldiği mahallede duyuldu gayri; "Hoca gelmiş, hoca gelmiş" diye... O zaman daha ezan Arapça, normal okunuyordu. Muallimler, (Üstad'a) hoş geldin demek için Muhacir Ahmet'in evine gidiyorlar, bakıyorlar kapı kilitli. Bizim binanın üstünde Kur'an kursu vardı. Mustafa Kemal iktidara gelince kapattı burasını.

Damda toprakta çocuklar oyun oynarlardı, aşık oynarlardı orada. (Küçükbaş hayvanların aşık kemikleriyle oynanan bir oyundur.) Çocuklar muallimleri görünce aşıkları bırakılıp kaçtılar. Muallimler bizim bu tarafa geldiler: "Hüseyin, Muhacir Ahmet'in evinde hoca varmış, yok şimdi, nerde?" dediler. Dayım Sıdık Süleymanlar yeni yerde temizlik yapılıyor, belki ordadır" dedim. Ben o zaman 13 yaşındayım. Sonra geldik bu muallimlerle beraber, baktık, Üstad burada dineliyor. Mustafa Çavuşlar bir arada çalışıyorlar. Muallimler geldiler, selam verdiler "Aleyküm selâm" dedi Üstad. Sonra "Siz muallim? Siz muallim?" dedi onlara doğrudan. "Evet, biz muallimiz" dediler. Üstad fazla konuşmazdı. Biraz konuştular, Üstad elini göğsüne koydu, muallimler "Allahısmarladık" dediler, ayrıldılar. İki kişiydiler, biri Atabeyli, diğeri Ispartalı. Kapıdan çıkarken dediler ki: "Allah Allah bizim muallim olduğumuza dair üzerimizde yazı mı var, nerden bildi, âlim bu adam, çok âlim" dediler. Onlar gittiler ben kaldım, gayrı burada temizlik filan yapıldı.

ÜSTAD'IN NAMAZINI BOZMASININ SEBEBİ

Bir yaz zamanıydı, Ramazan ayı denk geldi. Üstad Dayım Sıdık Süleyman'a demiş ki: "Bana farz namazını kılıya kadar bir cemaat lazım." Dayım: "Hüseyin olur mu?" demiş. "Olur" demiş Üstad. Top atarlardı o zaman Barla'da. Akşam, toptan evvel giderdim medresenin yanındaki camiye, topu beklerdik. Topun atıldığını duyar, kamet eder, farz namazlarımızı kılardık beraber. Namaza başlarken Üstad evvela üç defa "Estağfurullah el azim! Estağfurullah el azim! Estağfurullah el azim!" der, ellerini kaldırır, -kulaklarına değdirmez- ellerini göbeği üstüne "Pat!" diye vururdu sertçe, cami sallanıyor zannederdim. "Küt!" ederdi böyle, sertçe söylerdi. "Pat!" diye vurduğu zaman ben cami sallanıyor zannederdim. Fatih'a'yı okurdu, bazen namazı hemen bozardı. Sağa bakardı "Estağfurullah el azim!" Sola bakardı "Estağfurullah el azim!" der; bunu şiddetli bir şekilde derdi. Tekrar bir daha niyet ederdi. Bazen iki defa (üst üste) böyle bozduğunu bilirim. Ben de kendi kendime suçlanırdım; yani çocuk değil miyiz, 'üstüm başım temiz değil ondan yapıyor galiba' derdim. Ben vardım o zaman tabii yalnız. Kendi kendime suçlanırdım ben. Farz namazını kılverdik mi giderdim. Farz namazını kıldık mı "Hadi sen git gayrı" derdi bana.

Sonra bu namazı bozma meselesini cemaatin yanında, Muhacir Ahmet'in yanında da yaptı Üstad. Muhacir Ahmet, arkasında namaz kılarken aynısını yaptı. Biz bunu Muhacir Ahmet'e "Neden böyle yapıyor?" diye sorduk. Dayımgiller falan sordu. Muhacir Ahmet şöyle dedi: "Allahüâlem Kâbe'yi gözünün önüne getiremediği zaman yapıyor bunu, onların gözünde perde filan yok ki" gibi bir şeyler dedi.

ÇAMDAĞI'NA ÜSTADLA BERABER ÇIKTIK. ÇOBANIN HAYRETİ

Üstad Çamdağı'na gitmiş-gelmiş. Yayan olarak gidip gelmiş, orada yatmıyor tabii. Dayım Sıddık Süleyman'a: "Ben Çamdağı'nda on, on beş gün kalacağım, merkep hazırlayıverin" demiş. Biraz yiyecek-içecek hazırlandı... Dayım "Hocayı Çamdağı'na götürüver" dedi bana. "Peki" dedim. Dayımla bindirdik Üstad'ı, ben merkebi çekiyorum... Çamdağı'nın yolunu bilmiyorum, hiç gitmemiştim. Üstad tarif ediyor, ben o yoldan gidiyordum. Oraya varıncaya kadar çok yol vardır, 15-20 çeşit yol var. Çobanların yolları var, oduncuların yolları var...

Çamdağı'na vardık... Şimdiki ağacın olduğu yer değil de, onun karşısında 3 metre kadar aşağısında bir kayalık var; orada bir çobanın çadırı vardı,. Katran ağacının altına indirdik biz... Koyunlar vardı, sürünün başında bir çoban duruyordu. Çobana selam verdi Üstad, çoban selamı almadı. "Fesuphanallah! Mecnun galiba" dedi. Sorduk, mecnunmuş konuşamıyormuş. Çoban, çadırın sahibi ile de konuşmaz, ekmeğini verirlermiş, koyunları güdermiş.

Üç saat sonra Üstad bana: "Bu Katran'a (ağaca) bana bir yer yapıver" dedi. Ben tara (satur) götürmüştüm, yaşlardan biraz kestim; biraz kuru, biraz yaş... O Katran'ın ortasına bir yer yapıverdim. Üstad geldi, bu yaşlar biraz kurumuş... "E Keçeli! Keçeli! Bu yaşları niye kestir? Bunların canı var, bunlar yaşıyor, kendine göre ibadet ediyor bunlar" dedi. "Dokunmasın diye kestim" filan dedim. "Bana dokunmazlar" dedi.

Biz böyle konuşup duruyorduk, sürünün, çadırın sahibi çıktı geldi oraya. Şöyle yaklaştı "Hoş geldin hocam" dedi, elini öpmeyi. Çoban Üstad'tan yaşlı... Çok koyunu da var, keçisi de var. Koyunu mecnun güdüyor, keçiyi de oğlanları... Üstad: "Sen buranın sahibisin, senin yanında 10-15 gün misafir kalacağım, şartlarımı kabul edersen" dedi. Çoban ellerini böyle önüne bağladı, Üstadın dediklerini dinliyor. Şartlarım dedi: "Davar, koyun kesmeyeceksin; oğlak, kuzu kesmeyeceksin; yağ, yoğurt, peynir getirmeyeceksin; ben paramla alacağım ihtiyacımı" dedi, bitirdi sözlerini. Çoban bir kenara çekildi, bana eliyle şöyle 'gel' işareti yaptı. Vardım yanına "Gel oğlum gel" dedi. "Bu hoca ne diyor? Ben bunun bir kelamını bile anlayamadım" dedi. Gayrı ben Üstad'ın yanında durduğum için, hepsini anlıyorum. Anlattım, "Şartları varmış" dedim. "Neymiş oğlum şartları?" dedi. Anlattım, "Parasıyla alacak" dedim. "Allah, Allah! Ben 65 yaşına girdim böyle hoca duymadım da, görmedim de" dedi. Hocalar bizde yemesini içmesini severler... Hakikaten oraya bir hoca gitse, bir koyun keserler... Hoca hepsini yiyecek değil ya. "Peki" dedi çoban, gitti.

Üstadın böyle küçük bir çay bardağı vardı, çay içerdi onunla. Bana yağ parasını ayrı verdi; bir tabak vardı, bu tabağa yoğurt için, parasını ayrı verdi. Çadıra yöneldim, şartlarımı haber verdim; "Şuna yağ vereceksin" dedim paraları gösterdim. O zaman sarı paralar vardı; beş para, on para, yirmi para gibi... Yağı verdiler, yoğurt doldurdu verdiler. Ben geldim, ocak yapıyoruz odun ocağı... Üstad bana tarif ediyor... Ufak şöyle tabaklar vardı, "Şu kadar bulgur, şu kadar yağ koy" dedi. Yağı kendisi çiğden kor, pilav pişirirdi Üstad. "Ben buralarda aç kalacağım gayrı" dedim içimden. Hepsi şu kadar bir şey, avuç içi kadar... Ne yağı bitirdik, ne yoğurdu bitirdik. Yiyorduk, doyuyordum, yetiyordu. Bir müddet sonra bana: "Hadi sen git, başkası gelsin" dedi. Ben döndüm Barla'ya. Başkası geldi...

Çamdağı'nda bulunan kuru Katran ağacının tabanına beton dökülmeden evvel

ÜSTAD YEMEMİŞ, YOĞURTLAR EKŞİMİŞ, KURTLANMIŞ,

Üstad bir gün Çam Dağı'nda yalnız iken malum çam ağacına çıkıyor tefekkür için... Oradan geçmekte olan bir çoban, ağacın altından bağıyor: 'Hoca! Bak buraya, iki bakraç yoğurt bıraktım, bunları ye, bana da dua et ha!' diyor.

Üstad: 'Kardaşım! Dur, bekle... İniyorum, parasını vereyim, öyle alayım, parasız almam' dediği halde, çoban: 'Ne parası hoca! Bunları ye, bana da dua etmeyi unutma ha! Bakraçları sakla, sonra alırım' diyor ve bırakıp gidiyor.

Çoban: "On gün kadar sonra bakraçları almaya gittim, ne göreyim! Hoca elini bile sürmemiş, aynı bıraktığım yerde yoğurtlar ekşimiş, kurtlanmış... Bu nasıl hocaymış ki böyle, ben anlayamadım!" Çoban bunları sonradan anlattı bana.

ÜSTAD EN ŞAHANE YÜKSEK YERLERİ BULUR OTURURDU

Sonra bu şimdiki (sonradan kesilen) çamın olduğu yere yerleşti gayri Üstad. Sıra yine bana geldi, Üstad'ı Çam Dağı'na götürdüm. O çamın yukarısına ustalar bir yer yapıverdiler. Üstad yukarıda kalırdı, ben aşağıda yatardım. Çamın en yukarısında yatmaz, ibadet ederdi orada. Sabah namazından sonra bir-iki saat uyurdu; yerde olsun, yukarda olsun. Ben aşağıda uyuyordum, o yukarda ibadet ederdi. Ben çocuktum, kurtlar filan gelir diye korkardım. Köyde, "Kurtlar insanları yer" falan diye konuşulurdu. Ben de korkardım, ateş yakardım. Koskoca odunlar toplardım ateşe, kurtlar gelmesin diye.

Üstad yattığı yerde kalmaz, çay takımlarını alırdık, etrafa havadar yüksek yerlere, şahane evlerde oturur gibi şahane yüksek yerler bulur otururdu. Ona malum olurdu, gider bakardık en manzaralı yerde oturuyor. O kuru katran ağacına ben çıkamazdım, Üstad hemen çıkıverirdi. O zaman o katran ağacı sallanırdı böyle... Beton dökmeden önce altından çürüktü, çoktan beri çürüktü... Elli sene evvelden çürümüş bu katran ağacı, Üstad gelmeden evvel öyle duruyormuş.

HÜSEYİN, BU KOCA ÇAM AĞACI İŞTE BU ÇEKİRDEĞİN KARNINDA YATIYOR

Çamdağı'ndayız. Üstad'la çay takımlarına aldık, etrafa doğru gittik, bir çamın altındayız. "Sen burada çay yap" dedi bana. Baktım bir çamın altında çöple bir şeyler karıştırıyor Üstad. Parmak kadar bir çöp almış eline karıştırıyor boyna. Çamın altı 100-150 senedir gübre olmuş tabi. Ne karıştırıyor Üstad diyorum, bir şey mi düşürdü acaba, hiç düşürecek bir şeyi de yok, bir tespih bir de saati var, düşmez. "Çay soğuyor, çay oldu buyurun gelin" dedim. Bana "Sen de gel" dedi. Vardım bir çekirdek gösterdi, "Bu çekirdeklerden bir-iki daha bulalım" dedi. Çam çekirdeği, elma çekirdeği gibi böyle siyah... Aradık, karıştırdık bir-iki tane daha bulduk. "Hüseyin, bu gördüğün koca çam ağacı işte bu şekilde bunun karnında yatıyor" dedi. Ben de gülüyorum; bu koca ağaç, bunun karnında nasıl yatar diye. Çaylarımızı içtik, sonra gene gitti...

YIRTICI MAHLÛKATIN OLDUĞU GELİNCİK DAĞINA ÇIKARDI ÜSTAD

Akşam olmadan bir saat evvel gelirdi Üstad, yemeği yedik. Çamdağı'na sebze filan götürülmezdi. Bulgur, yoğurt, ekmek... Yumurta götürmez, yumurtayı buralarda (Barla) yerd. Bulgur, ekmek zaten yediği şeyler, meyve yok.

İlerde kayalıklar, Gelincik Dağı vardır oralarda. Gelincik Dağı dediğim, bu Çamdağı'dan belki bir Barla kadar daha var, yarısından çok fazla... Oralara gider gelirdi... Korkar insan, oralara gidilmez... Öyle yerler bu dereler, yırtıcı mahlûkat, akşam oldu mu ulurdular. Bu çeşmenin altında koca bir dere vardır. Orada toplanırlar kurtlar ulurlardı. Ben 5-10 gün orada Üstad'la beraber kaldım... Başkası giderdi sonra...

ÇAMDAGI'NDA SU DOLDURMAYA GİTMİŞ, YORULMUŞTUM

Bir daha sıra geldi, bir daha gittim ben Çamdağı'na. Yine böyle bir taraflara gidiyoruz, geziyoruz. Akşam yaklaştı, azıcık geç geldik. Üstad: "Suyum azalmış, çeşmeye gidip gelebilir misin Hüseyin?" dedi. "Giderim" dedim. Çamın olduğu yerden çeşmeye dikine böyle üç-dört dakikada iniverdim. Suları doldurdum, abdest aldım. Çocukluk ya 8-10 metre gidiyorum, dinleniyorum. Yine 8-10 metre gidiyorum, dinleniyorum... Çıkıyorum böyle, yarı ettim yolu, yoruldum da yani. Baktım Üstad karşıma çıkıverdi şöyle. "Allah, Allah" dedim. O zaman kesim yok, her taraf çam, insan görünmüyor çamlardan, gelen-giden görülüyor. Ben Üstad'ın geldiğini ne bileyim, dik gitmişim. "Hüseyin yorulmuşsundur sen, burada dinlen, hem namaz geçiyor, burada kılalım" dedi. Taşları, kozakları temizledik, orada namazlarımızı kıldık, tesbihatımızı yaptık. Üstad, "Âmin!" dedi. Bana: "Hüseyin ölenlerin isimlerini tek tek söyle" dedi. Ben söyledim, o tekrarlardı. Yine ben söyledim, o tekrarlardı. Bir kere böyle dua edivermiş Üstad.

RİSALELER, ÜSTAD BARLA'YA GELDİKTEN BİR-İKİ SENE SONRA YAZILMAYA BAŞLANDI

Risaleler, Üstad Barla'ya geldikten bir-iki sene sonra yazılmaya başlandı. Ben şuradan biliyorum; Üstad buraya geldiğinde, yukarıdaki caminin bir hocası vardı; Arif hoca... Üstad giderdi, cuma namazını bu hocanın arkasında kılardı. Bu Arif hocaya, Allah tarafından bir ilham mı gelirdi ne; ezbere vaaz ederdi. Akşama kadar bazen herkes dinlerdi, böyle bir adamdı. Onun bir kardeşi vardı, o da âlimdir. O bir şeyler derdi, herkes camii bırakır giderdi. O satamazdı... Arif hocayı herkes daha fazla dinlerdi. Arif hoca öldükten sonra başladı yazmaya Üstad. Oradan biliyorum birkaç sene sonra yazıya başlandığını. Benim bildiğim 'Onuncu Söz' yazıldı önce. Eski yazı bilenler yazarlar, sağa sola gönderiliyordu risaleler. Arif Hocanın bir oğlu vardı İstanbul'da, o geldi babasının yerine hocalık yaptı aynı camide. Eskiden tayin yoktu, sülalesinde hocalık varsa, vazife öyle kalırdı. O da yazmaya başladı.

Şamlı Tefvik buradaydı. Aslında Barlalıdır o. Babası memur olarak gitmiş Şam'a. Oralarda doğmuş, büyümüş, sonra buraya geliyorlar. Şamlı Hoca ismi oradan geliyor. Aslında Barlalıdır.

ZİYARETİNE GELENE-GİDENE MANİ OLURLARDI

Barla'da herkes Üstad'a hürmet ediyordu. Üstad'ın normal bir hoca değil de, farklı olduğunu heybeti gösteriyordu. Jandarma bakar, kapıdan içeri girmezler, etraftan sorarlardı; "Hoca duruyor mu?" diye. Haftada bir defa gelip kontrol ederlerdi. "Duruyor" diye rapor verirdi. Üstad nereye gidecek? Helikopter var da buradan kaçacak değil ya! Üstad halkla pek fazla konuşmazdı. Gelene-gidene mani olurlardı. 'Kim bu gelenler, niye geliyorlar, niye gelip gidiyorlar, mektup mu getiriyorlar, başka bir şey mi getiriyorlar, para pul mu getiriyorlar' diye bunlardan şüpheleniyorlardı yani.

ÜSTAD'IN BARLA'DAN AYRILIŞI

Üstad'ımız Barla'da sekiz sene kaldı. Belki daha gitmezdi. Çünkü burada nispeten rahattı. Dağa bayıra çıkabiliyordu. Yanına bazen yine sürgün gelmiş Kürt Bekir Ağa ziyarete gelirdi. Onunla Kürtçe konuşur, şakalaşır, bazen gülerdi.

Bir gün Bekir Ağa, Üstad'a: 'Artık sen yaşlandın, bak burada doktor bile yok, seni Isparta'ya alırayım' diyor. Üstad'ın o sıralarda gözleri çapaklanıyordu. İşte Üstad bu şekilde Barla'dan ayrıldı, Isparta'ya taşındı. Daha sonra malum 1935 Eskişehir mahkemesi...

ÜSTAD'A EĞİRDİR GÖLÜ'NÜN SUYUNDAN GÖTÜRDÜM

Yıllarca sonra Üstad Isparta'da iken (1953'ten sonra) ziyaretine gitmeyi düşündüm. 'Ne götüreyim, ne götüreyim?' diye düşünürken aklıma su götürmek geldi. Üstad, Eğirdir Gölü'nün suyunu içerdi. İki testi alıp Eğirdir Gölü'nden doldurdum. Eşeğe yükleyip Isparta'ya vardım. Üstad o kadar memnun oldu ki, 'Testilerin ağırlığınca altın getirmiş oldun!' diye iltifatta bulundu.